

ŘÁD VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ V CÍRKVI

OBSAH:

Preambule

Oddíl A. Výchova a vzdělávání v církvi

Čl. 1 Zásady a cíle výchovy a vzdělávání v církvi

Čl. 2. Obsah výchovy a vzdělávání v církvi

Čl. 3. Zaměření výchovy a vzdělávání v církvi

Oddíl B. Odpovědnost za výchovu a vzdělávání v církvi a jejich hospodářské zajištění

Čl. 4. Odpovědnost za výchovu a vzdělávání

Čl. 5. Hospodářské zajištění výchovy a vzdělávání

Oddíl C. Výchova a vzdělávání jednotlivých skupin

Čl. 6. Výchova a vzdělávání dětí

Čl. 7. Výchova a vzdělávání mládeže

Čl. 8. Výchova a vzdělávání katechumenů

Čl. 9. Výchova a vzdělávání laiků

Oddíl D. Závěrečná a přechodná ustanovení

Čl. 10. Platnost řádu

Preambule

Cílem výchovy a vzdělávání v Českobratrské církvi evangelické je vést členy církve všech generací k Ježíši Kristu, k samostatné a živé víře, k odpovědnosti ve sboru, církvi, společnosti, ke křesťanské službě a pomoci a ekumenické spolupráci.

Církev však přijímá spoluodpovědnost za společnost, v níž žije. Proto do své výchovy a vzdělávání zahrnuje působení ve školách, v diakonických střediscích nebo jiných sociálních zařízeních, v nemocnicích, ve vězeních, ve sdělovacích prostředcích, při své publikační práci a na všech místech, kde její členové žijí a působí.

Smyslem řádu výchovy a vzdělávání je především vymezit místo, které výchova a vzdělávání v evangelické církvi mají, včetně jejich neodmyslitelné vazby na církevní sbory všech stupňů, podtrhnout jejich často generační a skupinové zaměření a vytvořit pro ně v církvi i odpovídající podmínky.

Oddíl A. Výchova a vzdělávání v církvi

Čl. 1. Zásady a cíle výchovy a vzdělávání v církvi

1. Základem výchovy a vzdělávání v církvi je její bohoslužebný život -především pak nedělní bohoslužby, při nichž se setkávají všechny věkové skupiny sboru a společně naslouchají Božímu poselství, přijímají svátosti a oslavují Pána Boha písněmi, chvalozpěvy a modlitbami.
2. Výchovnou a vzdělávací práci koná církev vedle bohoslužebných shromáždění i v dalších shromážděních a setkáních programově i obsahově zaměřených na určitou věkovou kategorii nebo na vybrané oblasti. Proto také pořádá účelová shromáždění ve sborech, seniorátní a církevní setkání, dny, sjezdy, kursy, porady, ekumenická setkání, modlitební setkání, diskusní večery, vzdělávací programy, brigády, prázdninové pobyty, výlety, apod. Pro účely výchovy a vzdělávání rovněž vydává různé pomůcky (příručky, časopisy, zpěvníky, sborníky, brožury, apod.).
3. Otázky výchovy a vzdělávání v církvi jsou zařazovány do programů shromáždění církevních sborů na všech stupních.

Čl. 2. Obsah výchovy a vzdělávání v církvi

1. Obsahem výchovy a vzdělávání v církvi je poznávat Písmo svaté, naslouchat Božímu slovu dosvědčenému dílem Ježíše Krista a na slyšené slovo odpovídat v modlitbách i v životních postojích sborů i jednotlivců.

Čl. 3. Zaměření výchovy a vzdělávání v církvi

1. Řád výchovy a vzdělávání se zaměřuje na:
výchovu a vzdělávání dětí,
výchovu a vzdělávání mládeže,
výchovu a vzdělávání katechumenů,
výchovu a vzdělávání laiků.
2. Výchovu a vzdělávání kazatelů a ordinovaných presbyterů upravuje Řád pro kazatele.

Oddíl B. Odpovědnost za výchovu a vzdělávání v církvi a jejich hospodářské zajištění

Čl. 4. Odpovědnost za výchovu a vzdělávání

1. Za výchovu a vzdělávání v církvi odpovídají na všech stupních sborů (farní, seniorátní, povšechný) jejich správní orgány, t.j. staršovstva spolu s kazatelem, seniorátní výbory a synodní rada. Výchova a vzdělávání je v rozhodující míře záležitostí farních sborů. Sbory mohou v oblastech výchovy a vzdělávání spolupracovat. Senioráty a povšechný sbor spolupracují organizačně a metodicky.
2. Kde je to účelné, ustanovují správní orgány církevních sborů pro oblast výchovy a vzdělávání, resp. i pro jejich jednotlivé okruhy, poradní odbory a pověřují k této práci určitého pracovníka. Poradní odbory v oblasti své působnosti a svého poslání výchovu a vzdělávání blíže sledují a organizačně i obsahově se na ní podílejí.
3. Farní sbory pečují zejména o výchovu a vzdělávání ve sboru a jeho rodinách. Staršovstva dbají na to, aby se ve sborech v rámci jeho výchovné a vzdělávací práce konala různá účelová shromáždění, sborové dny, biblické hodiny pro různé generace, rodinná setkání,

diskusní večery apod. Starší se při návštěvách rodin zajímají o výchovu a vzdělávání dětí.

4. Seniorátní výbory pečují o to, aby se v seniorátech konala vzdělávací shromáždění (pastorální a presbyterní konference, vzdělávání učitelů nedělních škol, setkání kurátorů, seniorátní pěvecký sbor apod.).

5. Synodní rada ustavuje pro pastorační, výchovnou a vzdělávací práci:

a. pastorační pracovníky

b. poradní odbory

poradní odbor pro práci s dětmi

poradní odbor mládeže

poradní odbor pro laiky

poradní odbor pro práci s lidmi s postižením

popř. další podle potřeby

Synodní rada zprostředkovává výměnu zkušeností a nabídek programů mezi církevními sbory, zařízeními zvláštní církevní služby a v rámci ekumény.

6. Příslušné poradní odbory synodní rady:

dávají do sborů podněty,

předkládají synodní radě návrhy na vhodné pomůcky a materiály pro výchovu a vzdělávání v seniorátech, ve sborech a v rodinách, připravují programy pro různá shromáždění (vánoční, velikonoční) apod.,

pořádají celocírkevní kurzy, rekreace pro rodiny i pro rodiny s dětmi s postižením,

tábory pro děti, semináře pro učitele nedělních škol a pro pracovníky mezi mládeží,

semináře pro křesťanské pedagogy apod.,

svolávají pravidelné porady se zástupci seniorátů, případně sborů.

7. Synodní rada pověřuje své tajemníky, aby se věnovali organizaci této práce, navštěvovali sbory a sledovali způsoby výchovné a vzdělávací práce v domácí ekuméně i v zahraničí.

8. Církevní sbory všech stupňů vyhledávají pro tuto oblast vhodné spolupracovníky.

Odpovídající pozornost věnují i jejich vzdělávání.

Čl. 5. Hospodářské zajištění výchovy a vzdělávání

Prostředky pro výchovu a vzdělávání v církvi zajišťují správní orgány příslušného církevního sboru a ve svých rozpočtech na ně pamatují.

Oddíl C. Výchova a vzdělávání jednotlivých skupin

Čl. 6. Výchova a vzdělávání dětí

1. Místem křesťanské výchovy a vzdělávání dětí je především věřící rodina. Křtem nebo prezentací berou rodiče na sebe závazek této výchovy a vzdělávání. Svým příkladem ukazují dětem cestu víry a vedou je do obecnství sboru.

2. Výchova a vzdělávání dětí ve farním sboru probíhá při pravidelných bohoslužebných shromážděních, dětských bohoslužbách (v nedělní škole), biblických hodinách pro děti, výuce náboženství ve sboru či na školách, táborech, rodinných setkáních apod. Tato činnost se děje v misijní otevřenosti.

3. Staršovstvo pověřuje k této práci členy sboru a dbá na jejich systematickou přípravu. Souběžně s péčí o děti se věnuje i jejich rodinám.

4. Důležitým prvkem této činnosti jsou i obdobná setkání seniorátní a celocírkevní.

5. Ke křesťanské výchově a vzdělávání dětí patří také příprava ke konfirmaci, která probíhá v souladu s vyznáním a řády církve; jejím místem je především farní sbor.

6. Konfirmace je především společným vyznáním víry konfirmovaných i utvrzením víry ostatních členů sboru, nejen pouhou slavností.

Čl. 7. Výchova a vzdělávání mládeže

1. Místem výchovy a vzdělávání mládeže jsou církevní sbory všech stupňů. Staršovstva sborů pečují o vznik a působení skupin mládeže (sdružení) a vytvářejí prostor pro jejich činnost. Spolu se skupinami mládeže se podílejí na přípravě sborových dnů mládeže, vzdělávacích programů, brigád, diskusních večerů, ekumenických setkání apod. Seniorátní výbory a synodní rada zaměřují svou pozornost zejména na seniorátní dny mládeže, seniorátní resp. celocírkevní kursy pro mládež, sjezdy mládeže, církevní brigády, vydávání potřebných pomůcek apod.

2. Sbory všech stupňů zřizují své poradní odbory mládeže. Virilním členem odboru je vždy pracovník pověřený k práci mezi mládeží (kazatel, presbyter, sborový bratr či sestra, tajemník synodní rady). Předsedu a členy poradního odboru jmenuje příslušný správní orgán podle návrhu mládeže, podaného na základě volby. Předsedové poradních odborů mládeže jsou navrhováni ve zvláštní volbě; tuto volbu zpravidla vykonají členové nově zvoleného odboru ze svého středu na první schůzi, kterou svolá předseda dosavadní.

3. Kromě činností uvedených v oddílu B tohoto řádu se práce odborů mládeže zaměřuje i na připravovaná setkání a pomůcky, předávání informací, zprostředkování účasti mládeže na správě církve a úsilí o založení skupiny mládeže tam, kde se dosud neschází.

4. Ve farních sborech, kde je to účelné, je odbor mládeže ustanovován na období jednoho roku a je nejméně tříčlenný.

5. Poradní odbor mládeže seniorátu je ustanovován na období dvou let a má čtyři až devět členů a dva až čtyři náhradníky, z nichž nejméně polovina je z řad mládeže do 30 let. Lze ustanovit nanejvýš dva zástupce z jednoho sboru.

6. Poradní odbor mládeže synodní rady je ustanovován na období dvou let a má devět členů a čtyři náhradníky. Čtyři členové odboru a dva náhradníci jsou kazatelé. Nejméně polovina členů odboru je z řad mládeže do 30 let. Práce odboru se účastní rovněž jeden zástupce bohoslovců z řad ČCE.

7. K jednáním se odbory scházejí podle potřeby, nejméně jednou za tři měsíce. Z těchto jednání pořizují zápis.

8. Každý poradní odbor mládeže poskytne poradním odborům vyššího stupně svou kontaktní adresu, na niž budou zasílány informace a materiály.

9. Zprávu o své činnosti předkládá poradní odbor mládeže příslušnému shromáždění (výročnímu sborovému shromáždění, konventu, synodu) a poradě zástupců mládeže.

10. Porady mládeže jednají o záležitostech mládeže, volbou navrhnou členy odboru mládeže a podávají návrhy příslušným správním orgánům církve. Poradu svolává odbor mládeže nejméně jednou ročně alespoň s měsíčním předstihem.

11. Ve farním sboru se účastní porady všechna mládež sboru nebo rovný počet zástupců každé skupiny mládeže, je-li jich ve sboru více. Porada volbou navrhne jednoho zástupce na výroční sborové shromáždění. Je-li mladší 18 let, má pouze hlas poradní. Od staršovstva se očekává, že ho bude rovněž zvat na své schůze.

12. Členy seniorátní porady jsou všichni členové seniorátního odboru mládeže a nejvýše tři zástupci z každého sboru, které volí porada mládeže. Kde se porada neschází, vyšle zástupce staršovstvo. Seniorátní porada volbou navrhne na konvent dva zástupce mládeže s hlasem poradním a dva náhradníky.

13. Členy celocírkevní porady jsou zástupci seniorátů (jeden za každé 4 sbory v seniorátu) volení seniorátní poradou, předsedové seniorátních odborů mládeže, seniorátní pracovníci pověřeni k práci mezi mládeží, členové celocírkevního odboru mládeže a tři zástupci

bohoslovců z řad ČCE. Porada volbou navrhne na synod tři zástupce mládeže s hlasem poradním a tři náhradníky.

14. Pro práci mládeže zřizuje církev v ÚCK oddělení mládeže a ustanovuje tajemníka -faráře mládeže. Tajemník-farář mládeže řídí oddělení mládeže a odpovídá za jeho činnost.

Tajemník -farář mládeže je kazatelem povšechného sboru.

15. Kandidáty pro volbu tajemníka -faráře mládeže vyhledává poradní odbor mládeže synodní rady. Na základě jeho doporučení předkládá synodní rada synodu návrh kandidáta (kandidátů) pro volbu tajemníka -faráře mládeže.

16. Synod volí tajemníka-faráře mládeže z kandidátů navržených synodní radou a to na dobu určitou šesti let. Tajemník -farář mládeže může sloužit nejvýše dvě funkční období.

17. Tajemník-farář mládeže je virilním členem poradního odboru mládeže synodní rady, má všechna práva a povinnosti jeho člena, nemůže však být volen jeho předsedou.

18. Je-li místo tajemníka-faráře mládeže uprázdněné, přebírá odpovědnost za výkon jeho funkce synodní rada, která na základě návrhu svého poradního odboru mládeže pověří výkonem této funkce jiného vhodného pracovníka. Toto pověření pozbývá platnosti povoláním nového faráře.

19. Povolací listinu tajemníka-faráře mládeže připraví synodní rada ve spolupráci s poradním odborem mládeže synodní rady a kandidátem a dá ji před volbou na vědomí synodu.

Čl. 8. Výchova a vzdělávání katechumenů

1. Sbor katecheticky a pastoračně pečuje i o nově příchozí, které připravuje pro přijetí křtu. K tomu slouží zvěst Písma, rozhovory o základech křesťanského vyznání, dějinách a struktuře církve i podíl na životě sboru.

2. Při přípravě výchovných a vzdělávacích programů pro nově příchozí pamatují sbory na to, že zvláště v městských sborech přibývá lidí, kteří v církvi nevyrostli.

Čl. 9. Výchova a vzdělávání laiků

1. Výchova a vzdělávání laiků je přípravou širokého okruhu členů církve pro práci ve sborech na všech úrovních i jejich působení vně sboru, s důrazem na jejich individuální vzdělávání i na přípravu k práci v týmu.

2. Výchova laiků je zaměřena na členy sboru všech generací.

3. Jednotlivé prvky výchovy laiků v církvi stanovují a upravují "Pravidla biblického a teologického vzdělávání laiků v církvi" jako prováděcí pokyny tohoto řádu; vydává je synodní rada zpravidla na základě doporučení svého poradního odboru pro laiky.

Oddíl D. Závěrečná a přechodná ustanovení

Čl. 10. Platnost řádu

1. Pokud tento řád neurčuje jinak, řídí se poradní odbory Statutem poradních odborů a komisí, vydaným synodní radou ČCE.
2. Tento řád byl schválen na 4. zasedání 29. synodu ČCE dne 19.-22.11.1998 a vstoupil v platnost vyhlášením synodní radou dne 27. ledna 1999.
3. Dnem vyhlášení platnosti tohoto řádu končí platnost Řádu křesťanské výchovy mládeže, přijatého na 1. zasedání 29. synodu ČCE dne 16.-18.11.1995 a vyhlášeného synodní radou ČCE dne 24.1.1996.

Tento řád je ve znění platném po 4. zasedání 32. synodu ČCE.

